

Sven Brun
Åslandveien 36
1274 Oslo
sven.brun@broadpark.no
Mobil: 934 18 798

Oslo, 19.04.2013

Jernbaneverket utbygging (follobanen@jbv.no)

Kopi:

Plan- og bygningsetaten (postmottak@pbe.oslo.kommune.no)

Innsigelser på bruk av Åsland som riggområde for Follobanen

Jeg viser til mottatt informasjonsskriv fra Jernbaneverket (JBV) med varsel om oppstart av planarbeid for reguleringsplan angående Åsland og [plansak 201303864](#) hos Plan- og bygningsetaten (PBE).

Åsland har lenge vært tenkt brukt som anleggsområde for Follobanen. Nå er disse planene enda en gang blitt utvidet uten at tidligere kommentarer og innsigelser er blitt besvart.

Når jeg i dette brevet refererer til andre saker, har jeg forsøkt å dokumentere dette ved å lenke til dokumentene hos PBE. Dette vil markeres i PDF-filen ved blå skrift.

Jeg tar i dette brevet ikke opp alle innspill som har vært gitt tidligere, men henviser til [min tidligere uttalelse datert 17.09.2012](#) som er registrert hos PBE under sak [201006489](#), dokument 215.

Jeg refererer også til [brev fra Beveråsen huseierforening datert 27.12.2012](#) som er registrert hos PBE under [sak 201006489](#), dokument 289. Brevet datert 27.12.2012 refererer igjen til flere av de tidligere uttalelsene angående Åsland som er kommet inn, men som ikke er kommentert fra JBV sin side.

Mine innsigelser i dette brevet dreier seg delvis om hvordan behandlingsprosessen har vært drevet og delvis på bekymringer fra oss naboer som ikke ser ut til å bli tatt alvorlig. Etter hvert som planene for Åsland er blitt utvidet har det også dukket opp nye momenter som jeg frykter ikke er blitt tatt med i vurderingen.

Punktene som jeg tar opp i dette brevet kan oppsummeres slik

1. Manglende oppfølging av naboers innspill og bekymringer
 - a. Oppsummering av tidligere innsigelser
 - b. Krav til samlet saksfremstilling og helhetlig vurdering av planer
2. Konsekvenser for annen bruk av Åsland og mangel på lokalkunnskap
 - a. Deponering av masser i område der NGI har påvis sensitiv kvikkleire
 - b. Svakhetsone i berggrunn i riggområdet med fare for grunnvannsnivå
 - c. Ruter sine planer for metro på Åsland og Gjersrud/Stensrud
 - d. Bevaring av biologisk mangfold
3. Støysituasjon for naboer
 - a. Historisk om støy fra Åsland
 - b. Krav til støykart i 8 meters høyde
 - c. Kontinuerlig støymåling ved bebyggelse
 - d. Støybegrensende tiltak må være på plass før oppstart av virksomhet ved Åsland

- e. Kontinuerlig støymåling når området ved Åsland tas i bruk

1) Manglende svar på tidligere innspill

[Jeg skrev allerede 17.06.2011 en høringsuttalelse angående Follobanen](#). Jeg har fått bekreftelse på at brevet er mottatt og at punktene jeg tok opp var svært viktige. Likevel kom ikke brevet mitt med på listen over de innspill som kom inn og innsigelsene ble ikke kommentert av JBV. Heller ikke senere føler jeg innspillene mine er blitt besvart skikkelig. Det virker som om Jernbaneverket har ønsket å "gjemme bort" de alvorligste innsigelsene mot å bruke Åsland som anleggsområde.

1a) Oppsummering av tidligere innsigelser

Jeg vil minne om [min tidligere uttalelse datert 17.09.2012](#) og ber om at punktene der blir kommentert.

Jeg vil også minne om [brev fra Beveråsen huseierforening datert 27.12.2012](#) som oppsummerer mange av de innsigelsene og bekymringene som vi naboer har til planene for Åsland.

Jernbaneverket "glemmer" eller trener oss naboer i Beveråsen og Bjørndal når informasjon sendes ut. Vi har bedt om møte med Jernbaneverket for å diskutere problemene. Vi skulle ha et møte før påske, men det er blitt utsatt. Det har derfor ikke vært mulig å ta opp om de har fått sett nærmere på de bekymringer vi har kommet med. Det er uheldig at et slikt oppfølgingsmøte ikke er blitt holdt før fristen for innsendelse av merknader til denne nye reguleringsplanen.

Vi har fått beskjed om at virksomheten ved Åsland vil skape støy som overstiger krav til støy for flere av oss. I flere år allerede har vi måttet leve med usikkerheten med at våre forslag til tiltak for å begrense støy forblir ubesvart. JBV har svart at naboer som blir plaget av støy vil få tilbud om midlertidig overnattingsmulighet, men vi har fortsatt ikke fått noe svar på hvordan naboer som kommer til å leve med dette i flere år framover vil bli håndtert.

1b) Samlet saksfremstilling og helhetlig vurdering av planer

Når det gjelder planene for Åsland, ser jeg et stort behov for en samlet saksfremstilling. Det er nå en rekke saker registrert hos PBE som gjelder Åsland og planene er gang på gang blitt revidert uten at innspill er blitt tatt hensyn til.

Planene for Follobanen og bruken av Åsland bør ikke sendes til politisk behandling før en slik samlet saksfremstilling er utført og før innsigelser og innspill er presenter og kommentert.

Jeg er klar over at JBV nå begynner å få dårlig tid i forhold til sine planer for ferdigstilling, men det at JBV ikke har vurdert og kommentert tidligere innspill bør ikke få negative konsekvenser for naboer og andre involverte. Det er JBV selv som må ta ansvaret for at oppfølging av innspill ikke er gjort skikkelig tidligere.

2) Andre planer for Åsland må tas hensyn til

En del av planene for Åsland ser ut til å være rene skrivebordsprosjekter av personer uten oversikt over faktisk situasjon. Det ser heller ikke ut til at noen har oversikt over helheten og de andre planene som foreligger for Åsland og Gjersrud/Stensrud.

Det er mange ønsker for bruken av Åsland i fremtiden. Jeg frykter at Follobanen sine planer for Åsland vil gjøre noen av alternativene vanskelig å realisere dersom de ikke tar hensyn til de andre pågående utredninger.

De nye planene skisserer behov for et område merket (1) for midlertidig og permanent deponering av masser. Dette området berører f.eks. Holstad og Maurtu samt bebyggelse på Stensrudåsen og i Stensrudlia. Har JBV satt seg inn i utredninger som tidligere er gjort angående dette området?

2a) Fare for leirskred

I forbindelse med Gjersrud/Stensrud-utbyggingen laget Norges Geotekniske Institutt (NGI) en [skredfarevurdering datert 19.12.2011](#). Denne er registrert hos PBE under [sak 201000876](#), [dokument 168](#). Der ble det pekt på to faresoner for kvikkleire. De skriver at det er påtruffet meget sensitiv kvikkleire flere steder innenfor vestre del av planområdet. Grunnundersøkelser på det flate området 2-

300 meter nord for Holstad gård indikerer svært bløte masser i dybden. NGI skriver videre at kvikkleireskred ved inngrep som for eksempel ved oppfylling kan medføre skred også i flate områder.

Når det gjelder inngrep gir NGI følgende råd i sin rapport:

- Ingen skråninger skal bli brattere enn dagens skråninger
- Det skal ikke mellomlagres masse på skråningstopp
- Oppfylling av terrenget ut mot nærliggende raviner må unngås
- Masse på deponeres på stabilitetsmessig sikkert område

Så vidt jeg kan se, planlegger altså JBV å deponere store mengder masser nettopp i de områder nord for Maurtu gård og Holstad der NGI advarer mot fare for leirskred. Det er flere eksempler på at kvikkleire har forårsaket ulykker i Norge. Flere av disse har vært forårsaket av deponering av masser.

I umiddelbar nærhet av område (1) ligger bygninger som er vernet og naturområder som er markert som verneverdig. Maurtu gård benyttes som friluftssenter, besøksgård og barnehage. Den støy som JBV sin planlagte virksomhet nødvendigvis vil måtte medføre, harmonerer dårlig med den virksomhet som i dag foregår på Maurtu gård. Også for andre naboer i Mauruveien og Stensrudåsen, vil en slik utvidelse av anleggsområde til område merket med (1) få svært negative konsekvenser.

Jeg synes det ville være svært uheldig dersom JBV eksproprierer privat område for å bruke det til virksomhet som kan skape problemer langt utenfor det området de har med i sin reguleringsplan. Dersom JBV får lov å bruke dette privateide området må de som minimum garantere at de tar ansvar for leirras, utglidninger og setninger også i tiden etter at deponering og anleggsområde er avvirket. Konsekvensene av oppfylling av masser på områder med kvikkleire kan være svært vanskelig å forutse.

Jeg tror det kan være svært viktig for utbyggingen av Gjersrud/Stensrud at eksisterende områder ved Maurtu og Holstad beholdes som "grønne områder". Det er dessverre svært lett å ødelegge slike "perler" med et pennestrøk, men nær sagt umulig å få de tilbake.

2b) Svakhetszone i berggrunn i riggområdet

NGI peker på side 14 i sin rapport på at det går en betydelig svakhetszone i berggrunnen parallelt med Maurtuveien, rett vest for denne. Store deler av riggområdet vil ligge i denne svakhetssonen. Vil ikke en slik svakhetszone kunne øke risikoen for lekkasje av grunnvann i forbindelse med tverrslag? Jeg kan ikke se at JBV har vurdert dette i sine planer.

I forbindelse med bygging av Gardermobanen og Romeriksporten sank vannstanden i flere tjern i Østmarka over tunnelen dramatisk og det tok lang tid før grunnvannstanden kom under kontroll. For at ikke noe tilsvarende skal gjenta seg, er det viktig at slike problemstillinger blir tatt på alvor når JBV nå planlegger underjordiske haller og tverrslag der NGI har påpekt svakhetszone i berggrunn.

2c) Ruter sin plan for Åsland - Gjersrud/Stensrud

Asplan viak har laget et utkast til planer for metro til Gjersrud/Stensrud datert 14.12.2012. Dette er registrert i PBE under [sak 201000876](#), [dokument 203](#). De signaliserer et behov for at området ved Åsland trengs for å kunne realisere en forlengelse av metro fra Mortensrud til Bjørndal og til Gjersrud/Stensrud. En bedre kollektivsituasjon har hele tiden vært flagget som en forutsetning for at full utbygging av Gjersrud/Stensrud kan ta til.

Ruter har behov for nattparkering av togene og vedlikehold av disse og har foreslått Åsland som base. Ruter har skissert planer der anlegget ligger i dagen og et underjordisk anlegg. Jeg mener at det eneste riktige for både eksisterende naboer og for en god utnyttelse av Åsland framover er at Ruter lager et underjordisk anlegg ved Åsland. Dette er også [den midlertidige konklusjonen til PBE i brev datert 30.01.2013](#).

JBV har skissert for oss naboer at de har planlagt å heve bakkenivået og fylle opp deler av området på Åsland med masser før de starter etablering av anleggsområdet. Dette vil kunne være mot interessene for Ruter og et underjordisk anlegg.

Ved Åsland er det i dag store områder som Åsland Pukkverk har "tilbakestilt" etter sin bruk av område. I forbindelse med skytebane i fjell er det fylt opp store mengder masser og laget en vei til området.

[PBE skriver 05.04.2013 i et brev til EBY](#) at :

"Vi mener alle ustabile masser må ut fra riggområdet før gjenfylling. De massene som er tilført pukkverket må fjernes før riggen etableres. Det er ikke et alternativ å pele bygninger for å slippe å fjerne massene, da dette bare er en utsettelse av et tiltak som må komme."

Følgende faktorer taler mot en oppfylling av område og heving av bakkenivået ved Åsland slik jeg har forstått JBV har planer for.

- Anleggsområdet bør planlegges lavest mulig i terrenget for å minske støy til omgivelsene
- Heving av terreng må unngås for ikke å hindre Ruter i å realisere et underjordisk metroanlegg, se også [brev fra PBE datert 30.01.2013](#).
- Ustabile masser må ut fra riggområdet før det kan etableres anlegg eller annen bruk der, se brev fra [PBE datert 05.04.2013](#).
- Heving av terrenget vil måtte medføre at Myrerbekken legges i rør og mer våtmarksområde ødelegges

Det er planlagt en skytebane i fjell ved Åsland, men utspredning av denne er ikke påbegynt. Det er også laget en vei til det planlagte skytebaneanlegget. Veien er imidlertid laget uten at saken er behandlet av PBE og er derfor sannsynligvis ulovelig oppført, se [byggesak 201115566](#). Veien til skytebanen er sannsynligvis laget på initiativ av Åsland Pukkverk for at de skulle kunne sprengte ut mer stein etter at tillatelse til slikt uttakt var blitt stanset.

Sannsynligvis er det den beste løsningen å kjøre bort alle de eksisterende massene fra den delen som Åsland Pukkverk har "tilbakestilt" etter sin drift. Dette vil medføre utkjøring av masser også ved den planlagte skytebane i fjell. Både området som er regulert til skytebane og vei til denne vil da kunne benyttes som anleggsområde for JBV.

2d) Bevaring av biologisk mangfold

JBV snakket på møtet 30.01.2012 med Beveråsen huseierforening om at det vil bli laget kulverter for å sikre amfibielivet i området. Samtidig er sier de at Myrerbekken igjen vil bli lagt i rør, og at det vil bli foretatt gjenfylling av eksisterende område. Det hjelper lite med noen kulverter for å sikre amfibiebiotopene når hovedområdene blir rasert. Dette er bare et eksempel på savnet til en helhetlig plan for bevaring av biologisk mangfold.

Jeg synes også det er svært synd at JBV planlegger å fjerne turveien som går fra Maurtveien og opp til Stensrudåsen.

3) Støysituasjon

Støyforholdene for naboer må utredes bedre. Allerede i [brev datert 17.06.2011 tok jeg opp problemstillingen rundt støy](#).

3a) Historisk om støy fra Åsland

Også [brevet mitt datert 17.09.2012](#) tar opp støysituasjonen. Der minnet jeg om at Åsland pukkverk i sin konsesjon hadde strenge restriksjon til driftstider (man-fre 07:00 - 16:00) på grunn av støy. Disse restriksjonene ble innført av bydelsoverlegen.

Når målinger fra pukkverket viste for høye støynivåer, ble de i 1991-92 pålagt av Søndre Nordstrand Bydelsforvaltning å lage en støyskjerm i Åslandveien ved grensen ned til skråning mot E6. Noen fikk også støyskjerming av veranda.

Den eksisterende støyskjermen begynner å bli gammel og bør byttes ut før oppstart av støyende aktivitet på Åsland. Eksisterende støyskjerm vises på bildet på neste side. Mer moderne støyskjermer vil sannsynligvis kunne ha en større støydempingsfaktor enn den eksisterende. Jeg har tatt opp spørsmålet om slike lokale støydempingstiltak flere ganger, men ikke fått noe svar fra JBV.

3b) Støykart 8 meter over terreng

Som jeg har bedt om i [brev datert 17.09.2012](#) og i møte 30.01.2013, må støykart også lages med måling 8 meter over terreng. Jeg har vært i kontakt med Norsk forening mot støy og de støtter meg i om at det må gjøres støykart med beregningshøyde 8 meter over terreng.

Jeg har også vært i kontakt med Bymiljøetaten angående den strategiske støykartleggingen som Oslo har gjennomført. Hans-Ottar Verlo i Bymiljøetaten skrev i svar til meg 23.11.2012 at det er en velkjent problemstilling for dem at støynivået i høyde f.eks. 8 meter er høyere enn kartleggingsresultatet tilsier. Han svarte videre at: "Dersom du har behov for et støykart i annen beregningshøyde så kan vi - ved at du sender en forespørsel – gjennomføre en lokal støyberegning for deg når vi har ledig kapasitet". Jeg mener imidlertid at det er JBV som må betale for en slik lokal støyberegning for naboene til Åsland, ikke Bymiljøetaten.

3c) Kontinuerlig støymålinger ved bebyggelse i Åslandveien

Vi har tidligere opplevd at faktisk støy målt ved våre boliger i henhold til Støyforskriftene for Oslo har vist et helt annet bilde enn teoretiske støykart. Vi ber derfor om at det blir satt opp kontinuerlig lydmåling der lydmålinger blir gjort tilgjengelig for oss naboer og helsemyndigheter.

Åsland Pukkverk fikk laget et støykart 05.07.2012 der de konkluderer med:

Beregningene viser at ingen boliger har støynivå L_{den} som overstiger grenseverdiene ved dagens drift. Støy (særlig impulslyd) fra pukkverket kan likevel være hørbart for beboere vest for anlegget på tidspunkter med lite trafikk på E6 og vind fra øst.

På høsten målte jeg støyen fra Åsland til periodevis å være 53-55 dB (31.10.2012) og 58-63 dB (13.11.2012). Målingene ble gjort med en billig måler innstilt på fast/low, men burde likevel gi en pekepinn på at støykartet Åsland Pukkverk fikk laget er totalt misvisende.

Også de tidligere støymålingene som bydelsoverlegen fikk gjort ved bolig i Åslandveien viser at støynivået var på grensen til de pålagte grensene.

Historikken har med andre ord gjort oss skeptiske til støykart der resultatet i stor grad kan manipuleres av de som utarbeider dem. Det må i tillegg gjøres konkrete støymålinger utført ved våre boliger i henhold til støyforskriften for Oslo. Dette ble også tidligere gjort når pukkverket ble etablert.

03.04.2013 hørte jeg en del støy fra området sør på Åsland. Det virket som om det ble gjort prøveboring av grunnen. Denne støyen fortsatte også etter kl 23:00. Jeg synes det er svært uheldig dersom det er JBV som er ansvarlig for denne prøveboringen. I og med at aktiviteten ikke var varslet og foregikk etter kl 23:00 er det et brudd på støyforskriften i Oslo.

Det må være konkrete krav til støynivåer med klare konsekvenser til hva som skal skje dersom disse ikke overholdes. Vi savner tilbakemelding på hvilke støyforhold vi vil måtte forvente oss, forslag til lokale tiltak for støydemping og hvordan tilbud for alternativt overnatting vil bli håndtert i og med at virksomheten på Åsland er planlagt å pågå i mange år.

For å minske støyen fra anleggene ved Åsland til naboer, er det viktig at aktiviteten blir lagt lavest mulig i terrenget. JBV har signalisert at det første de har planlagt på Åsland er å fylle opp deler av områdene ved det gamle pukkverket. Dette vil bare gjøre støysituasjonen verre og jeg ber om at de forberedende planene med oppfylling av området blir stanset.

Bildet nedenfor er tatt fra veranda, rett utenfor stuevindu, fra en bolig i Åslandveien.

Bildet burde klart vise hvor kort avstand det er fra det planlagte området på Åsland og oss som naboer. Det viser også at det på grunn av høydeforskjell er svært vanskelig å lage støyvoller eller andre former for lokale støytiltak for å minske støy.

Jeg har tatt utgangspunkt i de lydeffektnivå som JBV har oppgitt i sine tidlige analyser og gjort et estimat på støynivåer som frittfeltverdier. På grunn av refleksjoner vil målte verdier bli høyere.

Type utstyr	Lydeffektnivå	Frittfeltsverdi ved avstand i meter				
		10	100	200	300	500
Boremaskin	113	82,0	62,0	56,0	52,5	48,0
Gravemaskin, stein	114	83,0	63,0	57,0	53,5	49,0
Piggemaskin	122	91,0	71,0	65,0	61,5	57,0
Tunnelvifte, udempet	120	89,0	69,0	63,0	59,5	55,0
Tunnelvifte, dempet	108	77,0	57,0	51,0	47,5	43,0
Tipping av stein	124	93,0	73,0	67,0	63,5	59,0
Traverskran	102	71,0	51,0	45,0	41,5	37,0
Tipping av stein, innbygd	110	79,0	59,0	53,0	49,5	45,0

	Overskridelser om natt
	Overskridelser kveld
	Overskridelser dagtid

Oversikten viser store overskridelser av støygrenser for oss naboer som har direkte utsyn ned til området til Åsland. Disse tallene er tidligere blitt gitt til JBV uten at vi har fått noen kommentar på dem.

JBV har sagt at naboer som blir berørt av støy vil få tilbud om midlertidig alternativ overnatting. Vi har gjentatte ganger spurt hvordan situasjonen vil bli for oss naboer som vil måtte leve med støyende aktivitet over mange år.

Manglende utredning av alternativer

JBV har signalisert at det vil bli svært mye lastebiltrafikk knyttet til utkjøring av masser. Jeg savner en utredning på om det hadde vært mulig å lage et kort tverrslag også til Taraldrud-krysset eller en annen lokasjon langs E6 sør for Oslo. Et slikt nytt tverrslag behøver bare være en utvidelse av de underjordiske områdereguleringene i Ski og Oppegård som allerede er skissert av JBV. Jeg har tidligere

foreslått dette for JBV, men føler ikke jeg har fått noe godt svar på hvorfor de ikke har vurdert dette nærmere.

JBV har tidligere sagt at de har estimert at det vil bli kjørt ut mer enn 3 millioner m² masse fra Åsland. Jeg mener også at JBV har nevnt muntlig at det dreier seg om 10 millioner m² og 1 800 lastebiler i døgnet. Uansett savner jeg konkrete tall på hva det dreier seg om og at disse tallene kommer tydelig fram i utredningene til JBV. Når saken sendes til politisk behandling må det klart komme fram hvilke konsekvenser planene på Åsland vil få for oss naboer.

Utkjøring av masser bør primært gjøres i områder som ikke ligger i umiddelbar nærhet av tett bebyggelse. Hvis massene skal kjøres sørover, f.eks. til deponi i Ås, vil strekningen bli noe kortere ved å benytte et nytt tverrslag fra de planlagte underjordiske hallene i Ski/Oppegård til Taraldrud.

JBV har sagt at viftene til tunnelen vil skape støy som for oss naboer vil kunne overskride grenseverdiene, særlig om natten. Hadde det vært mulig å legge også dette ved Taraldrud-krysset?

Det bør kanskje også utredes om ikke både trafostasjon og permanent portal for rømningsvei vil kunne legges til Taraldrud.

En annen utredning jeg savner, men som ville innebære større konsekvenser, er om området sør for Assurtjernkrysset kanskje kunne vært benyttet som riggareal. Ved Regnbuen næringspark er det mye lagerområde og lenger til beboere som vil være plaget av støyende virksomhet om natten.

Konklusjon: krav til samlet framstilling

Det er etter hvert registrert mange saker i PBE som gjelder Follobanen og bruk av Åsland. Det er viktig at JBV kommer opp med en samlet framstilling av planene for rigg- og anleggsområde på Åsland der alle innspill og innsigelser blir kommentert. Det er ikke holdbart at spørsmål som ble stilt allerede 17.06.2011 fortsatt står ubesvart.

"Forberedende arbeid" på Åsland må ikke igangsettes før konsekvensene for andre prosjekter er klarlagt. Det må også legges inn et rekkefølgekrav til at følgende tiltak er på plass før området tas i bruk:

- Det må utredes om det kan være mulig å minske støyplagene for naboene ved Åsland, f.eks. ved at utkjøring av masser gjøres fra de underjordiske hallene til området ved Taraldrud
- Arbeid må ikke settes i gang før konsekvenser for forlengelse av metro, Gjersrud/Stensrud-utbygging og andre planer er vurdert opp mot Follobanen sine planer
- Støydempende tiltak for naboer må være utført
- Kontinuerlig støymåling må være på plass slik at referanseverdier uten virksomhet på Åsland kan registreres
- Det må være på plass planer med klare konsekvenser til ytterligere støydempende tiltak, begrensninger i driftstider og tilbud om alternativ overnatting dersom grenseverdier for støy brytes

Jeg finner det også uheldig dersom planarbeidet for Åsland sendes til politisk behandling i flere etapper. Politikere og myndigheter må ikke bli fanget av at de sier ja til en "mini-løsning" på Åsland når den totale planen senere skal behandles. Jeg mener derfor at et krav til samlet saksframstilling angående rigg- og anleggsområde på Åsland er det eneste fornuftige.

Med vennlig hilsen

Sven Brun

Behandles elektronisk uten signatur.